

Al giànguel

Bêrto Mnarén (*Alberto Menarini*) l é stè un gran studiàus dal nòster dialàtt e só la nòstra lāngua l à publichè un bèl vanizén ed līber. Ón ed quissti, publichè dal 1942, l é intitulè *I Gerghi Bolognesi* e al fà da capīr int una manīra stupannda cum i bacajēven i muradūr, i lēder e i anbulānt. I n adruvēven brīsa al dialàtt e gnanc l itagliān. Lāur, pr an èser brīsa capé dai bulgnīs – giān acsé – nurmèl, i avēven un'ètra lāngua: “al sò giànguel” (*il loro gergo*). Ste môd ed dscārter l avēva fundamānt int al dialàtt, mo stāl categorī i èren arivè d āura ed canbièr incōsa, prōpi par capīres sāl strā d lāur.

Cal giànguel (*gergo*) l é ormāi sparé dal tótt, a òc' e ganba zīrca dal 1960 e mé, ògni tant, a tāurn a scartablèr cal līber inpurtantéssum e a rumghèr int i mī arcòrd par divartīrum con cla lāngua ch'l'èra capé pôc e gnīnt anc dai bulgnīs pió stièt. Fān pūr socuānt esēnpi bāsta ch'séppa ed frēs in giànguel, par vādder se insāmm a mé as divartéss anc quelcōn èter.

Dānca: *Slómma cla cafièla* (guèrda cla ragāza). *Ai ò in bêrta al quāi sänza pélla* (ai ò in bisāca al portafóì sänza bajūc). *T è smurfè al simān dal píssto* (t è magnè al gāt dal prīt). *La carbuèra* (la cāmra ed sicurazza). *Andān a fèr un baltén int la Mōnta* (andān a rubèr in Muntagnōla). *La bīmmba tèrda* (la cèv fèlsa). *La cacāgna l'ā fāt la bavarāusa* (la galèina l'ā fāt l òv). *Al fortunén al vā ala crūssca* (al gòb al vā ala limòsna). *L'é una muisnatta sbéffia* (l'é una cuntadnatta carèina). *Vā a rifilèr ste taròc* (vā a cunsgnèr ste bigliātt). *Dal stafèl, dal strīsì e dal scābi slòs* (dal furmāi, dal pan e dal vén tréssst). *Andān ala vérgna a stuinèr* (andān in zità a lavurèr). *Andān a sgranèr di anèrchic o barbantū o calvarīs o catubón* (andān a magnèr di fasū). *Al gòrum ai piès la bōsgna* (al padrān ai piès la sèrva). *Sbéggna par la curidāura!* (scāpa par la strèl). *A m spipāi un funtanān* (a m fómme un tuscān). *Èt ingalmé?* (èt capé?). *Ai ò scabiè dāu murattì* (ai ò bvó dāu butèlli).

As prēv andèr inānz dimónndi, mo al srēv méi avair al līber ed Mnarén che però catèrel adès l é pīz che insfilzèr un'agāccia al būr. Alāura, sänper pr i curiūs, a métt que una péccola secuānza ed vocābol ed cal giànguel. A prī nutèr che socuānt i én dvintè cgnusó, e anc adruvè, dal dialàtt normèl: *Āl stufilāusi* (äl tajadèl), *Āl fangāusi* o *Ciribòti* (äl schèrp), *Scalfātt* (bichīr d vén), *Pilòca* (limòsna), *Lóssa* (fām), *Lungāusi* (ganb), *Al rubatén* (la rivultèla), *I cavalcānt* (äl brèg), *La lusānna* (al calzaider o la mastèla), *La slinzāusa* (l'unbrèla), *La vardāusa* (la canpāgna), *Zarchèr la Catarèina*, mo quassta a la vói spieghèr: i lēder i sunēven ai òss ed cà par vādder s'ai èra quelcōn; s'i avrēven la pôrta, i dmandēven “*i é la sgnèra Catarèina?*”, pò i se scusēven pr al sbāli d indirèzz. Se inción avrēva l òss, l èra saggn che al sīt l èra vūd e as psēva andèr a rubèr. E pò: *Trunbatta* (spéjja), *Nécca* (biziclatta), *Marmòta* (casafòrta), *Dòm* (Mānt ed Pietè), *Gāulfā* (inzènta, praggna, grāvda), *Rabāi* (can da guèrdia), *Batintén* (arlóì), *Rugānt* (ninén)...

Però adès a i dāg un tāi, stavòlta ai ò prōpi pòra d avair sbriislè i sunāi brīsa sāl ai māsti, mo parfén a cāl dòn ch'i lèzen ste fói. Pazénzia.

A l ò fāt par tgnīr un pô in amānt, acsé ala méi e cum a psēva, un giànguel (*gergo*) nustrān ormāi dscurdè da tótt. E anc par arcurdèr Mnarén, l autāur dal preziaūs līber *I Gerghi Bolognesi*. A spèr prōpi che chi à avó la pazénzia ed lèzer, an m inprumétta brīsa che quand al m incuntrarà l um darà di gran *Crāfen int la cabòrgna* (di pòggn int la mazòca). Arvāddres.

Sbraghirén

Fómme

Al srà stè parché i èren i ùltum dé ch'as psēva fumèr, mo cla matèina, int al barr dla Cà dal Pòpol, la nabbia zilestrèina la parēva pió fèssa dal sòlit. I apasiunè dla zigaratta in dēven dānter ed brótt, cunpāgna chi motoziclésssta che, quand i stan par finīr la benzèina, i dan dal gās par gòder fén al ùltum l'inbariagadura

dla velocitè.

Brón, dal sò sòlit tavlén, al guardèva al fómme dla sò zigaratta armistières con quall ed chi èter fumadūr. L èra cómme se al fómme al vlèss ocupèr tótt al sīt lasè lèbber da quall di dé e di ān pasè, in ataisa dal sò funerèl. Tra brīsa dimónndi tānp di sbianchizén sänza remisian, cme di bechén, i arènn quèrt chi mūr con almānc dāu o trai man ed bianc.

Brón, da luntān, al dmandé ala Lāura s'l èra prōpi nezesèri fèrel. Lī, sänza smèttter ed trafichèr con la mächina dal cafà, l'arspundé, sèria e a vāus èlta che tótt i psèssen sènter:

- *A n m é māt d avīs ed tachèr!*

Ló alāura as guardé d atāuren: sāura ai mūr, grīs ed calèzzèn, ai èra agranplè dāl tstimugnānz dla vétta ed pió generaziān dal quartīr. Fāz urgugliāusi, suridānti o sèri. Scuèder ed fúddbol, càpp ormāi dvintè scūri, fòto ed sfid memorābil a biglièrd e ed veglión ed Chèp d Ān.

E pò la famāusa fotografì ed *Pascutti*, st mānter che, a vāul d ānzèl, al fà gòll al Īnter. Qualla ed *Coppi e Bartali* ch'i se scānbien la burācia al Tūr ed Franza. E al pòpol dal Quèrt Stèt, ch'al pèr vgnīr fòra dal quèder ed *Pelizza da Volpedo*, e l' *Anita Ekberg* a mói int la funtèna ed Trèvi, e al *Che*, con al sò tuscān in bācca, ch'al pèr guardèr āl tatt dal balarèini dal Mulén Rūs, in vatta al mūr in fāza. Brón al suspiré a pinsèr che tótt quasst l aré avó cme sfānnd un linzòl bianc. Al sré stè cme turnèr a stanpèr un rumānz in vatta a dla bèla chèrta patinè. Mo vūt méttter la prémma ediziān, qualla con la chèrta e la copertèina róvvdi e un pôc inzalé?

La Lāura la vdé al guèrd malincònic ed Brón e la i fé un surīs da dedrī dal bancān, l'intaisa strā d lāur l'avēva dāl radīs luntèni. Ló alāura l inpié un'ètra zigaratta, l aspiré a fānnd e al supié al fómme vèrs ed lī, cómme l avēva fāt tanti ètri vòlt. Mo stavòlta Brón ai mité pió cativèria, par fèri dspèt.

Renzo Fantoni

Traduziān in bulgnais dla Nócchia d Bastèl

La Míriam e la cà dla Bārbi.

Quand che mé a dégg che dvintānd nūn as dvānta anc māt, l'é una pūra veritè. Prōpi acsé e la pròva l'é quassta: quand che la Míriam l'ā détt che par

Nadèl ai srèv piàsò d'avair in regâl la "cà dla Bârbi", mî fiôla la m'â strichè l'uciatt par fèrum da capîr ch'la cássta un'òc' dla tèsta e mé, prânt, ai ò arspòst:

- *Moché, moché: la casa della Barbie te la fa il nonno!*

A n l'avéss mâi détt! L'é stè cme firmèr una cagnâza da dîs mèlla éuro!

Dal mumânt ch'a tulé st'inpâgn ai pasé i mîs e lî, cla pulpatta, quand ai èren int al capanân dla nòstra asociaziàn (al Pânt dla Biânnda), la m'gèva:

- *Nonno, quando cominci la casa della Bârbi?*

Al fó acsé che ai prémm ed setâmmber ai ò avèrt al cantîr. Cme *materiale da costruzione* ai ò pinsè d'adruvèr al laggn di inbalâg' di eletrodomèstic che Ventûra al vannd e che Franco, al sò òmen ed fidózza, al pôrta int al nòster capanân, in dôvv con chi ragâz avân urganizè una spèzie d'ufizénna/falegnamerî ed tòtt rispèt. Avân la saiga a nâster, socuânt, trâpen, trai môrs e tòtt chi usvéi ch'ai vòl par fèr di ciapén pròpi cum và.

Acsé, pianén pianén, la cà dla Bârbi l'â ciapè fâurma e l'é vgnò só e mé, a dégg la verité, a m'divartéss brîsa pôc! Pò, socuânt amîg i an tachè a purtèr i mòbil e ai é saltè fòra dla ròba strepitâusa. Dànca: la Morena la m'â dè una téinna da bâgn ed purzlèna e un vâter beléssum, con tant ed càca (fènta) par dânter... La Marta, ónna dâl sgnâuri che tòtti âl stmèn âl vénnen da nó a zughèr a otzânt con âl chèrt lóngi, la m'â purtè i mòbil che quand l'èra una ragazòla i i fónn regalè dala *Befana dei Ferrovieri*. La Maria Pia l'â confezionè i purtirén pr âl fnèster e Ciccio, al baséssta dal Grópp Emigliàn, al m'â dè di fiûr

fènt méttèr sol balcân.

Avì pò da stèr a savair che la Míriam la s'èra inpgnè a vgnîr a dèrum una man int la costruziàn e una quelca vòlta l'é vgnò a dèr un pôc ed chèrta vedrè a di lignén, però a un zèrt pònt avân pinsè che in sta manîra ai srèv vgnò a manchèr la surpraisa finèl... E alâura avân dezîs che la vdrà la cà dla Bârbi sâul par Nadèl.

Pr adès, l'ónnic ch'al s'divartéss a sciapinèr int la cà dla Bârbi l'é al nòn, ch'l'é bèle drî a pinsèr ed strulghèr quel èter da fèr dâpp che *l'adorata nipote avrà preso possesso della lignea magione...*

F. C.

I cartî ed Chicchi

Fòra dâl Lâm, al'Òca, stra Pscaròla e la Bevrèra, i én drî a fèr una strè nôva ch'la finéss int la rutânnda *Bruno Gualandi*. Cal strumnè ed Chicchi l'â avò un'idè grandiaûsa, che sâul a un sunè cme ló la psèva vgnîr: piazer pròpi in mèz ala rutânnda un pèl con di cartî stradèl inpusébbil. Fâta la propòsta a Dagnèl Èra, al presidânt dal quartîr Navèlli, ch'l'â détt sóbbit ed sé, Chicchi al s'è méss in muvimânt. L'â fât al prugèt, l'é andè int la fâbrica in dôvv i fan i cartî smaltè (la *Smalteria Emiliana*), con un elânc ed nómm ed localité. Una vòlta che i cartî i én stè realizè, l'é vgnò int al nòster capanân con al pèl e lé l'â cminzipiè a muntèr.

Quand al lavurîr al srà finè e al pèl al srà drizè int al mèz ed cla rutânnda, al risultèt al srà quasst: ai srà dîs cartî stradèl con sti nómm che qué: **NIUIORC, ZIRIBEGA, ZENERIGOLO, COCOMARO DI FOCOMORTO, CUEBEC, OTTAUA, UOSINTON, UOTERLO** e vî acsé.

Adès avân sâul da stèr d'asptèr al dé dl'inauguraziàn...

F. C.

Nando

Quall ed Clemânt, l'èra un cafâ acogliânt e dimónndi frequentè, con la sèla biglièrd, un cunpèrt con sucuânt tavlén pr i apasiunè dal chèrt da zûg e int un cantân un tèvel col baldachén par quî ch'i zughèven al *Totocalcio* e al *Totip*, con la Sgnâura Rîta a convalidèr âl schedén cunpilè. Nando l'èra un gran frequentadâur dal cafâ, cgnusò da tòtt e amîg ed Clemânt ch'l'èra padrân e baréssta dal lochèl. Int al zûg dal trisèt, Nando, in còpia con Dolfo i èren inbatébbil in virtò dla sò gran memòria e un pôc ed furtónna. Quand i zughèven làur dù, cânter a dâli ètri còpi, d'atâuren al sò tèvel as furmèva una fròta ed spetadûr, mo i avèven da stèr in silânzi, parchè Nando al gèva che al trisèt l'èra stè inventè da quâter mótt. Acsé: tòtt zétt. Una vòlta, in st'mântèr ch'i zughèven, ai èra ón ch'al magnèva di brustulén e sicómm ch'al dèva fastîdi, i al mandén a sgranucèr da un'ètra pèrt con una móccia ed vitupèri. L'èra un anbiânt in dôvv Nândo as trovèva a sò èsi, al psèva dîr al sò parair in tòtti âl discusiàn, spezialmânt qualli spurtîvi dôvv l'èra tgnò pr un espèrt ed fúddbol.

In cal tânp lé, ai prinzéppi di ân utanta, la schedénna dal *Totocalcio* al sâbet l'èra dvintè un'abitùdin ed quèsi tòtt i itagliàn. La schedénna e al tragg' i vlèven dîr suldén, tant suldén. Spassi vòlt, al mànt-prèmi l'èra piotòst èlt. Anc Nando an manchèva mâi ed zughèr la schedénna, da par ló o con i amîg, studiând di sistemén: quâter dâppi, quâter sòzi e sperèr.

Una dmanndga dâpp-mezdé, int al cafâ, i èren tòtt drî a scultèr âl partîd ala ràdio, pò i risultèt finèl e la culânnna vinzânta dal *Totocalcio*. La furtónna, cla dmanndga lé, l'avèva al dîd puntè sâura la schedénna ed Nando e i sù amîg, la ràdio la tràsmitèva pònt par pònt i risultèt finèl dal canpionèt ed fúddbol e i relativ séggn dla schedénna, ón drî a cl'èter fén a quall di tragg'... Pò l'al vévsl ed Nando e i sù amîg i fén dèr un tranbalòt ai tranquèll avintûr dal cafâ:

- *Avân fât tragg'! Sé, fenalmânt i sòld, tant sòld.*

Lé par lé i tachènn a fèr di prugèt, chi di viâz in gîr pr al mànd, chi as sintèva bèle in Ferèri, un èter al múttuo da smurzèr e Nando, ciapèr

sô mèder e andèr in Canadà da sô surèla, ch'l'èra maridè là. Intànt, i tachènn a festegèr e a ufrìr a tòtt i presènt aperitív, spumànt, bébbit e cuvlinén. L'èra una gran fèsta e ai carsèvaa anc i cliént.

Però, pió tèrd, ala fén dal telegiornèl dàli òt, i dénn la culàna vinzànta dal Totocalcio, sé, al tragg' l'èra giòsst, mo la vénzita l'èra schersa: ai tragg' ai tuchèva quaterzàntvent mélla franc. Int al cafà ed Clemänt ai calé un silànzi da zimitèri, inción dscurèva dala delusiàn. Adíó ai bì prugèt... La vénzita da misèria l'armité incòsa al sô sít.

Quand Clemänt al presenté al cànt a Nando, al le ciamé con al sô vàir nómm infìr:

- *Ferdinando, guèrda mò qué!*

.....

Cunparaziàn

Al cafà ed Clemänt l'èra dimónndi frecuentè, spezialmànt a mezdé. Ginàtt, un fedèl avintàur, tòtt i dé l'èra lé a tòr al cafà, as al zughèva a chèrt con un amìg, al dèva un'ucè al giurnèl spurtív e al turnèva a lavurèr.

Un dé, ai taché a frecuentèr al lochèl una ragàza dimónndi bèla, slanzè, con i cavì neréssum. La n pasé brìsa inoservè a Ginàtt, ch'ai pugé sóbbit l'òc' mäter la bvèva al cafà, l'avèva un mòd fén e delichèt da dèder amiraziàn anc int al misurèr i sursètt mäter la sintèva al gósst. La fé dàu ciàcher con Clemänt, al baréssta, pò l'andé ví.

Pòc tänp dâpp, as véns a savair ch'la fèva la masagiatríz int un Istitùt ed fisioterapì. Ormài la ragàza l'èra dvintè una cliànta fèss dal lochèl. Ginàtt al la guardèva in cal mäter ch'la sorsegèva al cafà, anc s' l'èra drì a zughèr a sbarazén, an psèva fèr da manc ed cantèr "*Furia cavallo del west*", la sigla d una sèrie "vèsstern" di àn stanta, ch'la fèva: "*Furia cavallo del west che beve solo caffè per mantenere il suo pelo più nero che c'è*".

Par Ginàtt l'èra sàul un póc d ironì. Però un dé, la ragàza la i arspundé:

- *Ho capito sa, la sua comparazione con Furia, visto che mi guarda sempre e canticchia mentre bevo il caffè.*

Ginàtt, maraviè, l'arspundé:

- *Compara... còsa?*

La ragàza la i dé al sô bigliàtt da visite e li dèss:

- *Ha mai sentito parlare della maş*

sima "mente sana in corpo sano"?

E Ginàtt:

- *Mé nà!*

- *Bene, mi venga a trovare, le faccio un massaggio e le spiego la comparazione.*

Ginàtt l'avanzé lé col bigliàtt in man e al guardé Clemänt, ch'al dèss:

- *Sént mò Ginàtt, quand t vè a catèrta, sicómm ch'la n é brìsa convenzionè con la mùttua, tìret bän drì una ciòpa ed chèrt da zànt mélla, parché a cradd che la "comparazione" la séppa una terapí piotòst chèra...*

Elio Manini

Azidànt ai curdunétt!

Stamaténna ai ò tòlt una deziisiàn inpurtanta: a n um fióbb pió i curdunétt däl schèrp, ala manìra di zùven! Pròpi acsé, parché quand as arìva a una zèrta etè, cl'uperaziàn, che una vòlta l'èra un zùg da ragàz, la dvànta un problèma.

Stamaténna, pr esànpi, dâpp èser arivè d àura d insfilzèr i pì int àl schèrp, adruvànd al curnàtt parché sinchenà con al còl di pì èlt (una carateréstica ereditè da mì pèder...), l'è una gâra dūra, a m sàn apugè int la scràna dal scritòi... sànta pensèr ch'l'à àl ròd par d sàtta... L'è scate ví cme una sajatta e mé a sàn andè a rìsg ed stravultèrum in tèra.

L é stè in cal mumànt che lé ch'ai ò capé che al tänp di curdunétt l'èra finé, anc parché quand a m fióbb àl schèrp stand in pì, al vè a finìr che, pigàndum, am manca al fiè. Sé, a l sò, quand ch'ai èra pió mègher, con la panza "a cucèr", l'èra tòtta un'ètra fazannda.

Adruvèr di mocasén? Ai é sànper al problèma dal còl èlt...

Alàura? Bâsta coi curdunétt fiubè e bôna lé!

F. C.

Àli arâdio ed Pelagâl

Al comendatàur Giovanni Pelagalli, Gianni pr i amìg, l'é ón ed chi bulgnìs che pianén pianén, ala zétta e chièta, l'à méss insàmm un quèl ch'al fà unàur ala nòstra zitè: al Museo Pelegalli. Al nómmèr 7 ed ví Col di Lana, int un ex garàg?, l'à urganizè un'espuziàn d aparécc' cme arâdio, televisùr, fonògrof e gramòfon. Ai é anc una móccia d èter diavlèri inventè da Marconi, che sànta dóbbi i fàurmen ónna däl pió

complèti. Ai é anc una coleziàn d aparécc' dal nòster sienziè. E pò, sicómm che l'aptít al vén magnànd, al brèv Gianni al s'è dedichè anc ai aparécc' musichèl, al màchin da cinnema e ví acsé.

La sô coleziàn l'è acsé inpurtanta che i l'an visitè anc socuànt presidènt dla Repóbblica (Scalfaro, Ciampi, Napolitano) e anc l'Elettra, la fiòla ed Marconi, che oramài l'è un presànta fèssa.

More solito, nemo propheta in patria cum al gèva quall: sènddic, asesùr, puléttic, in stí àn l'è stè una procesiàn sànta fén... Pàc in vatta àl spàl, cunplimènt, inprumèss da marinèr: "*Faremo un grande Museo al Baraccano...*" E pò gnínte! In cunpàns ai é arivè dal'Amèrica un tèl con un asàgn in bianc firmè da *Bill Gates*, ch'al vlèva purtèr incòsa d là dal'acua granda. Mo Gianni: rébbssa!

A st pònt che qué a speràn sàul che prèmma o dâpp (méi prèmma...) ai sèlta fòra un sít daggn ed dvintèr un muséu cum vè.

F. C.

Ai pàsa al "Pìpol mòvet"...

...ch'al srèv po' al *people mover*, sé, insàmma: al trenén ch'l'andarà dala staziàn zentrèl al areopòrt in púc minùd. Al canpanèll ch'a vdì l'é quall dla cìsa ed San Martén ed Bertalí e la fotografìa a l'ò scate in st mäter ch'i fan däl pròv, asptànd ed dèri la mälla st'ètra premmavaira.

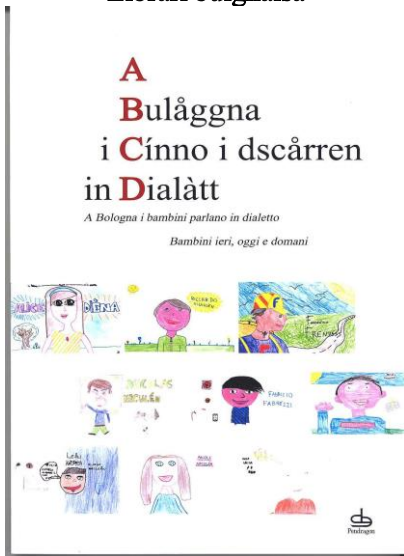
I gív Giógglia? Quasst al s ciàma prugrès! Però, a pinsèri bän, nuèter a sän drétt cme di anzén da bchèr: una vòlta avèven un trenén ch'l'andèva a Malalbèrg e ala Pív; un èter ch'al partèva da Pòrta Mazàur e l'andèva a Iómmla, curànd ed banda dala ví Emégglià; la Vènetà l'arivèva a Bùdri e lé la s dividèva in dù: a man drétta la purtèva a Masalumbèrda e a man stanca a Pòrt Mazàur, *Portomaggiore*, (anc adès); ai azuntàn al trenén ed Vgnòla che, insàmm a quallch'al vè a

a Bùdri a a Pòrt Mazàur l é l ónnic ch'l esésst ancàura. Èter témp...

F. C.

Librarî bulgnaîsa

Di cínno dla scòla Levi ed Castèl Mazàur a in ò scrétt int al nómmer 158, mo quall ch'a n ò brîsa détt l é che da cl'esperianza ai é néd un lîber ch'l é una spèzie d antologî ed tòtt quall ch'as é fât int i mîs pasè: canzunàtt, poesi, parcantàiguel e fotografi.

Da socuanti stmèn, insàmm a Gigén Lîvra a sän turnè a scòla dai "nûster" ragazû, ch'i s an fât una gran fèsta: quî che l ân indrî i êren in prémma, adès ch'i én pasè in secânnda i s sénten "anziàn" ed banda da quî ch'i én apanna arivè e quand a ripasän ä l canzunàtt dl ân indrî, i se stémmen...

Un grâzie l à da andèr a tòtti ä l masstri, la Rita in prémma fila, par la preziaûsa colaboraziàn e la pazénzia ch'i an sänper avó.

.....

Un èter lîber l é vgnó fòra in sti dé e l autàur l é ónna däl fîrum dal nòster giornalén: Renzo Bovoli. Al téttol "*Le novelle della garluda*" al fà riferimànt al *tordo maggiore*, un usèl ch'l à dè al nóm a una burghè dla Cmónna ed Castèl Mazàur, stra al Trabb e la Tàrr

Vairda. Al sàtt-téttol al dîs "Socuànt racuntén in bulgnai's", un bulgnai's curèt e rispetaûs dl'OLM (Ortografi Lesicografica Mudèrna). Adès ch'ai arîva ä l fèst, al lîber ed Renzo al pòl èser un'idè pr un regâl ed clàs par chi avèss vójjia ed lèzer un quel ed pugnàn al zânt dal zânt. E pò, l editàur l é l istàss ch'l à stanpè "Gardlén"...

Al lunèri ed Balanzàn

Satta ä l fèst ed Nadèl, as vadd in gîro di lunèri ch'i én scrétt int un bulgnai's *zircacuèsi* che, par dîrla cum vâ, al fâ spadîr i dént.

Invèzi i nûster Gigén Lîvra e Luzziàn Fantén (*Luigi Lepri* e *Luciano Fantini*), pr al secânnd ân i an vló fèr i quî cum vâ, creand un lunèri spezièl, elegantéssum, scrétt ala granda in dialàtt e dedichè al'Asociaziàn Culturèl AL PÀNT DLA BIÀNNDA. Ai é tòtt i Sant, un pruvèrbi al dé, däl rizèt bulgnai's e, insàmma, tòtt quall ch'l à da èsri int

lunèri cum vâ. E pò, al bèl l é che ste lunèri al n é brîsa in cumèrzi, anc s'ai é la fila ed quî ch'i vrènn publichèrel. Però... se magàra ai fòss un quelcòn ch'al vlèss sta vaira raritè bulgnai'sa, bän mo ch'al fàga ste nómmer che què e... chisà. (3886322514)

F. C.

La siànza di nûster vîc'

Amarànt - (*Amarantus paniculatus*), amaranto, detto anche *ërba arlichénina*, *ërba traccagnérina*, *bèli dòn*, *fiàur ed vlúd o vludén*. Pianta famosa presso i maghi del Medio Evo.

Amurén - (*Reseda odorata*), amorino, pianta sommamente odorosa, coltivata ne' giardini e quasi spontanea sui muri; adoprata nell'industria de' profumi e melliflua.

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pànt dla Biànnnda

Nómmer 160 dal 2018

Diretàur iresponsàbil e limusnîr:

Fàusto Carpan

Dsèggn uriginèl:

Lupàmmbol (Wolfgang) +

Umberto Sgarzi, +

Matitàza (Giorgio Serra)

Coretàur di sbàli: **Bertén d Sèra**

Strulgón eletrònìc:

Àmos d Lèli - **Mattéo Niròz**

Silvàn d Cavalèina

Abunamént par pòsta: almànc 20 € al ân.

Indirèzz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Al dizionèri ed riferimànt par cäl paròl

ch'äli én difèzzili da capîr l é quasst:

Lepri - **Vitali**

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIS

Pendragon, 2009

I sît bulgnîs i én quîssti:

www.pontedellabionda.org

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnaish.com

www.marcopoli.it

Arvàddres, Giurgén!
St ân al srà un Nadèl sänza al tô surîs,
la tô vójja ed vîver, la tô algrî,
la tô generositè.

Par tótt quî ch'i t an vló bãn,
e nuèter a sän fra quissti,
al srà un Nadèl pèn ed tristazza.

Intinimôd:

Bån Nadèl, Giurgén,
(cum vèla la vändita däl lavatrîz lé in paradîs?)
E Bån Nadèl anc a tótt i bulgnîs.

*Fàusto, par tótt i amîg
dal Pânt dla Biånnda*

